

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(20-21 жовтня 2023 р.)**

2 том

ОДЕСА 2023

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 20-21 жовтня 2023 р.). — Т.2. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2023. — 162 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 30.11. 2023 р.

Редакційна колегія:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

Технічний редактор Г.О. Реброва

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2023

дійсність. Сьогодні з'являються твори хореографічного мистецтва, в яких існує не тільки синтез з іншими видами мистецтва, а і синтез різних хореографічних напрямків в одному творі. Це дає ще більше можливості в розкритті природи людини, її матеріальних та духовних цінностей в різних образах.

Відомо, що хореографічне мистецтво з самого початку синтетичне, тому що музика посилює виразність танцювальної пластики і дає їй емоційну ритмічну підставу. Загальна техніка, форма цієї системи складалася протягом довгого часу, відповідаючи вимогам певної епохи та національним особливостям кожного народу. Вершина хореографії – класичний танець.

Комплексний показник техніки постановки може включати різноманіття технічних засобів і прийомів, що відносяться до реалізації постановочного процесу: це хореографічна лексика і хореографічний малюнок.

Порівняльний аналіз показників техніки постановки

Класичний балет	Сучасна хореографія
Прийоми імітації і контрастності	Прийоми імітації і контрастності
Канонічний лексичний модуль	Пошук лексики. Хореограф винаходить свою знакову рухову систему
Чоловіча і жіноча техніки виконання помітно відрізняються	Техніка єдина, у тому числі, і в дуетному танці
Динаміка сценічного простору: мало використовується техніка в партері	Активно використовується партерна техніка
Стала канонізована схема малюнків і переміщень	Пошук просторових рішень

Як впливає з аналізу, за наявності єдиної кореневої системи є серйозні відмінності в значеннях показників сучасної і класичної хореографії, що свідчить про самостійність кожного з цих видів мистецтв і наявності яскраво виражених їх власних ознак. Буквальне порівняння по показниках одного виду хореографії перед іншим, через їх різне функціональне призначення в мистецтві і в суспільстві, різних глядацьких переваг і професійних методів, що використовуються, не дозволяє зробити висновок про перевагу того або іншого. Порівняльний аналіз сучасного хореографічного твору і класичного балету дозволив виділити показники, що є самими специфічними для сучасного хореографічного твору.

Таким чином, суть хореографічного мистецтва зводиться до образного відродження світу і цим визначається його суспільно-пізнавальна роль. Своєрідність, специфіка, суттєвість хореографічного мистецтва визначається тим, що воно є концентрованим вираженням людини в різноманітних жанрах художньої творчості, в художніх образах-узагальненнях свого естетичного і морального відношення до дійсності. Хореографічне мистецтво було і залишається одним із найважливіших чинників духовного життя людства.

Анастасія Казакова,

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
факультет музичної та хореографічної освіти,
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
ORCHID ID 00009-0009-4418-7501
Науковий керівник канд.пед.наук доцент
Оксана Горожанкіна

СУТНІСТЬ І КОМПОНЕНТНА СТРУКТУРА ВОКАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Зміни в сучасному світі вимагають від педагогів нових знань, умінь та навичок, отже викладачі повинні бути компетентними не лише у фаховій діяльності, але й у методиках викладання, відповідно до вимог сучасного освітнього процесу, мати достатній рівень методичної компетентності, щоб ефективно здійснювати вокальну та музичну підготовку учнів, що важливо не тільки для забезпечення високого рівня музичної освіти, але й для формування особистості учня в цілому.

Окремі питання щодо формування вокальної компетентності представлено в дослідженнях С. Гмиріна, О. Прядко, Л. Тоцької, Чуньпен Лі; формуванню методичної компетенції присвячено роботи Т. Бодрової, О. Гуральник, А. Козир, Г. Падалки, О. Ребрової, Н. Цюлюпи, О. Щолокової та ін.

У галузі педагогіки компетентність пояснюється як спеціально структурований набір знань, умінь, навичок, здобутих у процесі навчання. За І. Кузьміченко, поняття компетентності є функціональним та прикладним, воно визначається ситуацією, контекстом та необхідністю використання, тобто, формування компетентності полягає в набутті професіоналізму (Кузьміченко, 2012). Завдяки своїй компетентності фахівець здатний визначати та адекватно розв'язувати питання та проблеми, які виникли у конкретній ситуації, тобто у сфері його компетенції (Головань, 2008). На думку І. Зязюна, компетентність є обов'язковим та необхідним структурним компонентом професіоналізму педагога, до якого входить сукупність фахових знань і вмінь, психолого-педагогічні та методичні знання, важливі професійно-особистісні якості та досконалий рівень розвитку професійної самосвідомості (Зязюн, 1997.). Н. Юдзіонок визначає професійну компетентність учителя музики як складне структуроване утворення, здатність педагога виконувати свої фахові функції в невизначеній ситуації, де визначальними виступають знання, а важливого значення набувають уміння, навички й досвід особистості (Юдзіонок, 2011). За твердженням А. Козир, важливими показниками виконавської компетентності студентів є: «вияв системних знань щодо музично-педагогічної діяльності зі школярами; уміння аналізувати процес і результати власної музично-педагогічної діяльності вміння проєктувати мету та завдання подальшого професійного самовдосконалення» (Козир, 2007, с. 3).

На нашу думку, вокально-методична компетентність збирає в собі декілька понять – це і вміння передбачати фахове майбутнє, планування освітнього процесу, в тому числі завдяки вирішенню нестандартних питань, новаторській педагогічній діяльності, планування свого саморозвитку, здатність тримати баланс між особистими та фаховими устремліннями.

Ми розглядаємо вокально-методичну компетентність майбутніх фахівців як здатність до самостійної творчо-виконавської та вокально-педагогічної діяльності, яка полягає у здатності орієнтуватися в методології вокальної педагогіки, ефективно використовувати різноманітні методи та засоби для розвитку вокальної майстерності учнів. Таким чином, вокально-виконавська компетентність майбутніх фахівців є ключовим аспектом їх професійної підготовки. Вокально-методична компетентність майбутнього вчителя музичного мистецтва містить в собі компоненти, які регулюють мотивацію, пізнання, організацію, цілепокладання та самоконтроль, сприяють формуванню вмінь і знань, необхідних для майбутньої професійно-педагогічної діяльності.

В аспекті нашого дослідження компонентну структуру вокально-методичної компетентності майбутніх фахівців складають *мотиваційний компонент*, який включає в себе стимули та мотиви, які спонукають студента до активного навчання та досягнення високих результатів у вокально-виконавській, методичній діяльності, є джерелом інтелектуальної активності здобувачів та стимулює їх до подальшого професійного розвитку; *когнітивний компонент*, який передбачає здатність здобувачів щодо самостійного накопичення системних фахових знань (музично-теоретичних, вокально-виконавських, методичних), уміння застосовувати їх в освітньому процесі, що є теоретичною й методичною основою ефективної діяльності вчителя музичного мистецтва; *діяльнісний компонент*, що стосується практичних дій та навичок, які вивчаються і використовуються під час вокальної та методичної діяльності, він виявляється у можливості майбутнього фахівця ефективно діяти під час навчання учнів, актуалізуючи у потрібний момент накопичені професійні знання та вміння.

Отже, результати експериментального дослідження переконливо свідчать про педагогічну доцільність та ефективність формування вокально-методичної компетентності майбутніх фахівців за визначеними структурними компонентами, які стали основою для розробки методики підготовки здобувачів вищої освіти відповідно запитам суспільства.

Література

1. Козир А. Формування виконавської компетентності у магістрів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки. Теорія і методика мистецької освіти. 2007. Вип.24 (29). С. 3-7.
2. Педагогічна майстерність: підручник / за ред. І. А. Зязюна. – К.: Вища шк., 1997. 349 с.

3. Юдзіонук Н. М. Формування професійної компетентності вчителя в музично-інтерпретаційній діяльності: деякі результати дослідно-експериментальної роботи . 2011, С. 222-227.

4. Головань М.С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. Вища освіта України. 2008, С. 23-30.

5. Кузьміченко І. О. Інкультурація особистості у процесі набуття компетентності . 2012, С. 33-36.

Ольга Полуніна,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти;
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського».
Науковий керівник – кандидат
педагогічних наук, доцент Наталія Батюк

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ВОКАЛЬНИХ КОНКУРСІВ ТА ФЕСТИВАЛІВ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ

Європа відома своєю багатою історією вокального мистецтва та естради. Музика завжди була невід'ємною частиною культурного спадку цього континенту. Міжнародні вокальні конкурси та естрадні фестивалі в Європейському мистецькому просторі стали невід'ємною складовою цієї багатозарової історії.

Міжнародні вокальні конкурси у Європі мають глибокі історичні корені. Вони почали свій розвиток у середньовіччі, коли змагання між вокалістами були одним із засобів визначення найкращих виконавців в різних жанрах музики. Змагання музикантів проводилися ще у Стародавній Греції та Римі. У сучасній формі музичні конкурси зародилися у ХІХ ст. (1803 р., Париж). Перший міжнародний конкурс відбувся в Брюсселі у 1856 р. У ХХ ст. музичні конкурси стали основною формою виявлення талановитих виконавців. З 1957 р. в Женеві почала функціонувати Всесвітня федерація міжнародних музичних конкурсів, наразі її членами є 120 провідних музичних конкурсів та фестивалів, серед яких: Конкурс королеви Єлизавети (Бельгія), Конкурс Ф. Шопена (Польща), Конкурс пам'яті В. Горовиця (Україна).[1, с.127-128]. Спочатку такі конкурси проводилися на святкових заходах та в місцях розваг. З часом міжнародні вокальні конкурси перетворилися на важливі події, які об'єднують вокалістів з різних країн. Сьогодні вони охоплюють різні жанри музики, включаючи естраду та поп-музику, а також класичний спів. Традиції оцінювання та журі в міжнародних конкурсах також мають довгу історію, і їхні стандарти встановлені видатними музикантами та вокалістами.

Участь в міжнародних вокальних конкурсах та естрадних фестивалях в Європі може мати значущий вплив на кар'єру вокаліста. Вони надають молодим артистам можливість продемонструвати свій талант перед міжнародною

Чжу Юйдань, Осадча, Т.	ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВОЇ ПІДГОТОВКИ	49
Заіменко, М.	ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	53
Ситніченко, К.	ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ЦІННОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	54
Тан Сай	教学大纲及其在提高未来声乐教师自主性中的作用 (СИЛАБУС ТА ЙОГО РОЛЬ У ВДОСКОНАЛЕННІ САМОСТІЙНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВОКАЛУ)	56
Подойніцина, К.	ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО В КОНТЕКСТІ СИСТЕМИ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ	57
Казакова, А.	СУТНІСТЬ І КОМПОНЕНТНА СТРУКТУРА ВОКАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	58
Полуніна, О.	ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ВОКАЛЬНИХ КОНКУРСІВ ТА ФЕСТИВАЛІВ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРІ	60
Симонян, В.	ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ ДО ПРОВЕДЕННЯ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИХ ЗАХОДІВ	62
Халфіна, О.	ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ХОРМЕЙСТЕРІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	64
Іванкова, Т.	ПОПУЛЯРНІ УКРАЇНСЬКІ ЕТНО-РОК ГУРТИ, ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОСТІ	66
Юань Цзінцзе, Клюєва, С.	РОЗВИТОК ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ	68
Чжан Яжу	ОСОБЛИВОСТІ МУЗИКИ БАРОКО В ПРОЦЕСІ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ МИСТЕЦТВА	70
Алгаєва, Н.	ВІДОБРАЖЕННЯ В МУЗИЧНОМУ ФОЛЬКЛОРІ НАРОДНОЇ ТРАДИЦІЙНОЇ КУЛІНАРІЇ	73
Ці Венхе, Батюк, Н.	АКТИВІЗАЦІЯ УЯВИ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ВОКАЛУ	79
Янь Пен	КОНЦЕПТ «МІЖКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВОКАЛУ»	82
Кьон, Н., Усова, Г.	VECTORS OF FORMATION OF ARTISTIC AND STYLISTIC COMPETENCE OF FUTURE VOCAL TEACHERS	83
罗晶 (Ло Цзін)	关于未来声乐教师掌握欧洲声乐艺术的问 (ДО ПИТАННЯ ЩОДО ЗАСВОЄННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВОКАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА МАЙБУТНІМИ ВЧИТЕЛЯМИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА)	84